

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa W. K.

przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa w W. Oddział Terenowy w P., K. S., Stowarzyszeniu [...] w N., W. D., Gminie D., Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w B., Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w S., Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 maja 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 grudnia 2020 r., sygn. akt I ACz [...],

1) odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej punktu pierwszego zaskarżonego postanowienia;

2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałym zakresie;

3) oddala wniosek r.pr. J. C. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu skargowym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w [...]: w punkcie pierwszym - oddalił wniosek powoda W. K. o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w S. z dnia 21 sierpnia 2020 r.,

oraz w punkcie drugim - odrzucił zażalenie na to postanowienie. Powołanym postanowieniem Sąd Okręgowy w S. odrzucił pozew w stosunku do pozwanych określonych jako Sąd Rejonowy w B., Sąd Rejonowy w S. i Sąd Okręgowy w S.. Postanowienie to zostało wydane w sprawie z powództwa W. K. przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa w W. O/T w P., K. S., Stowarzyszeniu S. w N., W. D., Gminie D., Sądowi Rejonowemu w B., Sądowi Rejonowemu w S. i Sądowi Okręgowemu w S., o zapłatę.

Powód wniósł skargę kasacyjną, w której żądał uchylenia postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 grudnia 2020 r. w całości, a także poprzedzającego go postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 21 sierpnia 2020 r. w całości oraz przekazanie sprawy równorzędnemu sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...].

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Skarb Państwa wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 lipca 2021 r. o sprostowaniu m.in. zaskarżonego postanowienia poprzez wpisanie wyrazu „Skarbu Państwa” przed oznaczeniem pozwanych jako „Sąd Rejonowy w B., Sąd Rejonowy w S. i Sąd Okręgowy w S.”, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu w zakresie, w jakim dotyczyła punktu pierwszego postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 grudnia 2020 r. Zgodnie z treścią art. 398¹ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna przysługuje jedynie od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Natomiast postanowienie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie o częściowym odrzuceniu pozwu nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną, skoro nie zalicza się do żadnej z kategorii orzeczeń wymienionych w powołanym przepisie.

W pozostałej części skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania. Należy podkreślić, że skarga w tym

zakresie dotyczyła punktu drugiego zaskarżonego postanowienia, w którym Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie na postanowienie Sądu I instancji. Skarżący powinien zatem zainicjować kontrolę - w trybie art. 380 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. - punktu pierwszego niezaskarżalnego postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 grudnia 2020 r. Brak tego wniosku wyłącza możliwość skutecznej kontroli kasacyjnej punktu drugiego zaskarżonego orzeczenia. Samo wskazanie we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym, w sytuacji, gdy zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego zostało wniesione po terminie i Sąd Apelacyjny trafnie odrzucił to zażalenie, nie może skutkować przyjęciem skargi do rozpoznania, bo wniosek i jego uzasadnienie nie odnoszą się do kwestii uchybienia terminu jako przyczyny odrzucenia zażalenia.

Wniosek pełnomocnika z urzędu o wynagrodzenie podlegał oddaleniu, ponieważ pełnomocnik nie dostrzegł niedopuszczalności skargi. Należy podkreślić, że pomoc prawna udzielana zwolnionej od kosztów stronie przez ustanowionego dla niej pełnomocnika, po wydaniu w sprawie orzeczenia przez sąd drugiej instancji, nie może się sprowadzić do bezwzględnego obowiązku sporządzenia środka prawnego, jeśli tylko wyrazi ona takie żądanie. Pełnomocnik ustanowiony przez sąd dla strony w postępowaniu cywilnym powinien z pełnym wykorzystaniem wiedzy fachowej odpowiedzialnie ocenić, czy przysługujący stronie środek prawny nie jest oczywiście nieskuteczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008/3/41). Ponadto, skarga nie zawiera wniosku w trybie art. 380 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. umożliwiającego kontrolę punktu pierwszego niezaskarżalnego postanowienia Sądu Apelacyjnego, co wyłączyło możliwość przeprowadzenia skutecznej kontroli kasacyjnej postanowienia w jego punkcie drugim.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).